

โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

1. หน่วยงานรับผิดชอบ

- 1.1 หน่วยงานหลัก กรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.)
- 1.2 หน่วยงานบูรณาการ
 - 1. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 - 2. หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์

- 2.1 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- 2.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนย่อยของแผนแม่บท แผนแม่บท 15 พลังทางสังคม ประเด็นแผนย่อย
 - 4.1.1 การเสริมสร้างทุนทางสังคม
- 2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมายความว่า 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม : แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม
- 2.4 นโยบายรัฐบาล : มุ่งมั่นที่จะพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ และดำเนินงานตามแนวพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง

3. หลักการและเหตุผล

การให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ที่เป็นวิธีการดำเนินงานอย่างหนึ่งที่สามารถทำให้การบริการทางวิชาการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรบรรลุผลสำเร็จตามภารกิจที่รับผิดชอบ เป็นการปฏิบัติงานในเชิงรุกที่ทำให้เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายที่มีปัญหาได้รับบริการทางการเกษตรอย่างรวดเร็ว ทัวถึงครบถ้วน ซึ่งเป็นการดำเนินการในลักษณะบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในแต่ละสาขา พร้อมทั้งนำอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิชาการต่าง ๆ มาให้บริการในคลินิกเกษตร โดยสามารถเคลื่อนที่เข้าไปได้ถึงในระดับตำบล เพื่อให้เกษตรกรเข้ารับบริการได้อย่างครบถ้วนทุกด้านในคราวเดียวกัน

เมื่อปี พ.ศ. 2545 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งทรงดำรงพระอิสริยยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงมีพระชนมายุครบ 50 พรรษา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ขอพระราชทานุญาตจัดทำโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ กราบบังคมทูลถวาย และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับโครงการไว้ในพระราชานุเคราะห์ และได้ทรงพระราชทานพระราชานุญาตให้อัญเชิญพระนามาภิไธยย่อไว้ในเครื่องหมายตราสัญลักษณ์โครงการ โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ได้เปิดให้บริการครั้งแรก เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2545 ณ ตำบลบ้านหลวง อำเภอตอนพุด จังหวัดสระบุรี และได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

นับแต่ปี พ.ศ. 2547 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จึงเข้าร่วมดำเนินโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ มาตลอดจนถึงปัจจุบัน ทั้งในเขตปฏิรูปที่ดินและนอกพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน 72 จังหวัด เพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับข้อกฎหมายปฏิรูปที่ดิน การบริการองค์ความรู้ การจัดนิทรรศการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และให้คำปรึกษาต่างๆ ปีละ 4 ครั้ง ตามแผนงานที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยมีเป้าหมายในการให้บริการและแก้ไขปัญหาด้านกฎหมายแก่เกษตรกรผู้เข้ารับบริการ

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 ให้บริการด้านคลินิกกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินงานกฎหมายปฏิรูปที่ดินและบริการองค์ความรู้ 7 ทิศทาง เพื่อแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพ
- 4.2 เพื่อสร้างความร่วมมือเชิงบูรณาการระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

5. กลุ่มเป้าหมายการดำเนินงาน

ดำเนินการให้บริการแก่เกษตรกรในและนอกพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน 72 จังหวัด จังหวัดละ 4 ครั้ง/ปี

6. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน 72 จังหวัดและพื้นที่ตามแผนงานที่เจ้าภาพหลักกำหนด

7. หลักเกณฑ์/เงื่อนไข

- 7.1 การคัดเลือกพื้นที่ : เป็นพื้นที่ตามแผนงานที่เจ้าภาพหลักกำหนดให้ดำเนินกิจกรรมแบบบูรณาการของหน่วยงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 7.2 การคัดเลือกเกษตรกร : เป็นเกษตรกรที่มีความต้องการที่จะได้รับบริการด้วยความสมัครใจ
- 7.3 การออกหน่วยบริการเกษตรกรเคลื่อนที่เป็นการบูรณาการการทำงาน 4 กลุ่มงานได้แก่ กลุ่มกฎหมาย กลุ่มยุทธศาสตร์และการปฏิรูปที่ดิน กลุ่มการเงินบัญชีและจัดเก็บผลประโยชน์ กลุ่มงานช่างและแผนที่

8. วิธีการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม

- 8.1 การร่วมประชุมเพื่อกำหนดปฏิทินดำเนินงานคลินิกเกษตรกรเคลื่อนที่ในจังหวัด
- 8.2 ประชาสัมพันธ์การออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายปฏิรูปที่ดิน และการให้บริการองค์ความรู้ 7 ทิศทาง ได้แก่
 - (1) ขอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 - (2) การปฏิรูปที่ดินด้านการจัดการที่ดิน
 - (3) การปฏิรูปเกษตรกรด้านองค์ความรู้ควบคู่การพัฒนาอาชีพและจริยธรรม
 - (4) การปฏิรูปด้านการจัดการเพื่อเพิ่มศักยภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน
 - (5) การสนับสนุนแหล่งเงินทุนการปฏิรูปที่ดิน
 - (6) การจัดตั้งสถาบันเกษตรกรและการพัฒนาธุรกิจภาคประชาชน
 - (7) ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 8.3 การร่วมออกให้บริการคลินิกเกษตรกรเคลื่อนที่ จังหวัดละ 4 ครั้ง/ปี
- 8.4 การรายงานความก้าวหน้า ผลการดำเนินงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำเดือนในระบบ ALRO Tracking และรูปแบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปี
- 8.5 การรายงานผลการดำเนินงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (รายไตรมาส)
- 8.6 การบันทึกข้อมูลและประมวลผลโปรแกรมคลินิกเกษตรกร
- 8.7 การติดตามการให้บริการแบบต่อเนื่องกับเกษตรกรที่ได้รับการแก้ไขปัญหายังไม่แล้วเสร็จ
- 8.8 การประเมินผลการจัดงานและการประเมินการติดตามต่อเนื่อง
- 8.9 การจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ (นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ)
- 8.10 ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการดำเนินโครงการ
- 8.11 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานโครงการ
- 8.12 พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด/ส.ป.ก.ส่วนกลาง

9. ตัวชี้วัด

- 9.1 เชิงปริมาณ : จำนวนการออกให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่จังหวัดละ 4 ครั้ง/ปี
- 9.2 เชิงคุณภาพ : ร้อยละ 80 ของเกษตรกรได้รับการหรือแก้ไขปัญหาด้านกฎหมายตามความต้องการ

10. งบประมาณ

งบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2568 จำนวน 2,605,540 บาท (สองล้านหกแสนห้าพันห้าร้อยสี่สิบบาทถ้วน)

11. ระยะเวลาดำเนินงาน

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

12. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 12.1 เกษตรกรได้รับการบริการด้านกฎหมายปฏิรูปที่ดินและบริการจาก ส.ป.ก. โดยตรงมากขึ้น
- 12.2 พร้อมได้รับความสะดวกจากการให้บริการถึงพื้นที่และได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของ ส.ป.ก. อย่างสม่ำเสมอ
- 12.3 เกษตรกรได้รับการแก้ปัญหาย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ มีประสิทธิภาพ